

VEAS Marked AS
Bjerkåsholmen 125
3470 Slemmestad

Saksbehandler, innvalgstelefon
Andreas Røed, 32266614

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til mellomlagring av avløpsslam på Henningsmoen Næringsområde i Indre Østfold kommune

---

Statsforvalteren i Oslo og Viken har ferdigbehandlet søknaden fra VEAS Marked AS, og gir tillatelse etter forurensningsloven til mellomlagring og kompostering av biorest av avløpsslam ved Henningsmoen Næringsområde (gbnr. 15/9) i Indre Østfold kommune.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren fatter vedtak om gebyr på kr. 67 600,- for behandling av saken.

Vedtaket om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Vi viser til søknad mottatt 17. mars 2021 fra Veas Marked AS, der det søkes om tillatelse etter forurensningsloven til mellomlagring og kompostering av biorest av avløpsslam ved Henningsmoen Næringsområde (gbnr. 15/9) i Indre Østfold kommune.

Bakgrunn

VEAS Marked AS er et datterselskap som eies av Vestfjorden Avløpsselskap (VEAS). VEAS er Norges største avløpsrenseselskap og renser avløp for 830 000 pe/år for kommunene Oslo, Asker og Bærum. Avløpsrensingen er samfunnskritisk og medfører at VEAS produserer om lag 110 tonn hygienisert og stabilisert biorest av avløpsslam med 40-45 % tørrstoff per i dag (tilsvarende ca. 40 000 tonn pr. år).

Biorest leveres normalt direkte fra VEAS til sluttbruker (gårdbruker) som mellomlagrer bioresten på eget område frem til den brukes. I perioder med utfordrende værforhold som medfører at gårdbrukere ikke kan motta biorest, må dette mellomlagres. Per i dag har ikke VEAS en tilfredsstillende mellomlagringsløsning for biorest. På bakgrunn av dette søkes det om tillatelse etter forurensningsloven til mellomlagring og kompostering av biorest av avløpsslam ved Henningsmoen Næringsområde (gbnr. 15/9) i Indre Østfold kommune.

Søknad

VEAS Marked AS søker om tillatelse til utslipp fra drift av anlegg for mottak av inntil 10 000 tonn biorest og slam med et tørrstoffinnhold på over 25 %. Deler av anlegget vil være mellomlager for ferdig hygienisert og stabilisert slam som oppfyller kravene i forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav (Gjødselvarerforskriften) og som vil mottas som ferdig varedeklarasjon. I tillegg er det ønskelig å etablere en lukket kompostreaktor for slam som ved mottak ikke er tilstrekkelig hygienisert og som derfor krever videre behandling før det kan kjøres ut til sluttbruker. Kompostreaktoren vil ha en designkapasitet på inntil 5 600 tonn slam/år (avvannet råslam). Det planlegges å motta 3 typer slam ved anlegget:

- Ferdig hygienisert og stabilisert kalkkondisjonert slam for mellomlagring.
- Ferdig hygienisert og stabilisert slam for mellomlagring.
- Slam som ikke oppfyller kravene til hygienisering iht. kravene i Gjødselvarerforskriften for kompostering og deretter mellomlagring (kun ved behov).

Det ferdige anlegget vil ikke ha prosesser som medfører utslipp til vann eller grunn. Kilder til vann fra anlegget vil være svartvann og gråvann fra dagrigg, samt overvann fra tak fra lagerbygg og dagrigg. Svartvann og gråvann vil ledes til lukket septiktank som tømmes med septikbil. Overvann fra lagerbygning og dagrigg vil bli ledet til dreneringsgrøfter. Øvrig overvann vil infiltreres i grunnen.

Transport og mellomlagring av slam kan føre til utslipp av lukt, men det vil bli iverksatt tiltak for å redusere utslipp av lukt mest mulig. Transport av slam til og fra anlegget vil skje i containere med overdekke for å minimere luktulempe til ytre miljø. Anlegget vil ha ventilasjonsvifter med kapasitet til å skifte ut 2000 til 18 000 m³ luft som tilsvarer innendørs luftvolum av tom lagerbygning. Mengde prosessluft som utskiftes pr. time vil tilpasses de administrative normene for ammoniakk og hydrogensulfid. Prosessluft som ledes til lagerhallen blir luktreduert ved ozonbehandling før den ledes til ytre miljø. Ozonbehandling er spesielt godt egnet til å redusere innhold av svovelbaserte luktstoffer som hydrogensulfid og tioler (merkaptangasser), men også ammonium. Det søkes i tillegg om tillatelse til utslipp av støy i forbindelse med drift av anlegget. Kilder til støy vil hovedsakelig være i forbindelse med transport av slam til og fra anlegget, samt fra ventilasjonsvifter utenfor lagerhallen. Støy fra vifter vil være maksimalt 80 dB ved 1 meters avstand.

Anlegget for mellomlagring av slam etableres som en midlertidig lukket opplagsplass med varighet på inntil 3 år eller inntil Kompostverket er etablert og i drift (antatt 2023). Kompostverket er et industrielt innendørs komposteringsanlegg under prosjektering og hvor bygging forventes sommeren 2021. Det søkes derfor kun om tillatelse til mellomlagring og kompostering av biorest av avløpslam ved Henningsmoen Næringsområde som en midlertidig løsning, og anlegget vil maksimum være operativt i 3 år.

Høring

Søknaden fra VEAS Marked AS har vært på høring i tidsrommet 25. mars 2021 til 30. april 2021, og ble kunngjort på Statsforvalterens nettside, jf. forurensningsforskriften § 36-8. Søknaden ble også forhåndsvarslet sakens parter (jf. § 36-6), og andre enn sakens parter som vedtaket kan angå (jf. § 36-7).

Det kom 3 uttalelser fra høringen. Høringsinnspillene var fra Indre Østfold kommune, Viken Fylkeskommune og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsinnspillene.

Indre Østfold kommune er positiv til søknad om utslippstillatelse, men ber om at Statsforvalteren tar hensyn til følgende i sitt vedtak:

1. Utfyllende dokumentasjon i henhold til Miljødirektoratets luktveileder bør utarbeides til søknaden.
2. Det stilles vilkår om luktgrenser ved boliger, sykehjem, barnehage, serveringssteder og Mona Betong AS.
3. Vurderer behov for tiltak for å hindre avrenning fra slamlager.
4. Aktivitet ved anlegget legges ikke til søndager og helligdager.
5. Støy fra anlegget ved nærmeste støyfølsomme bebyggelse beregnes.

VEAS Marked AS har som mål at virksomheten ikke skal medføre økt luktblastning på nærområdet. Det er derfor beskrevet flere tiltak i søknaden som samlet skal minimere luktrisiko fra aktiviteten, slik det fremkommer av ROS-analysen. Tiltakene med overdekking (tett lagerbygg), innvendig overdekking, undertrykk i lagerhall og prosessanlegg for luktrenging før prosessluft ledes til ytre miljø er kjente tiltak for å begrense lukt til omgivelsene. Avstand til nærmeste sårbare resipient er relativt stor (over 800 meter) som er et av de viktigste tiltakene mot luktplager for naboer. Det er lite tilgjengelig meteorologiske data for nærområdet, men vinddata fra Rygge Lufthavn tilsier at dominerende vindretning er fra sør og sørvest, som vil føre lukt vekk fra resipienter mye av tiden. De beskrevne tiltakene for å hindre spredning av lukt, kombinert med avstand til resipienter og meteorologiske forhold vil samlet gjøre det mindre sannsynlig at det vil bli betydelig luktplager for naboene.

VEAS Marked AS foreslår at Statsforvalteren stiller krav til at det gjennomføres luktmålinger av akkreditert laboratorium ved anlegget fra både passive og aktive punktkilder iht. norsk standard NS-EN 13725 (Luftundersøkelse – Bestemmelse av luktkonsentrasjon ved dynamisk olfaktometri). Med grunnlag i målingene utarbeides det spredningsberegninger med luktrisikokartlegging iht. myndighetenes krav. Luktmålinger med luktrisikokartlegging oversendes Statsforvalteren innen 1 år fra oppstart drift.

Lukthåndteringsplan og kommunikasjonsplan vil bli laget iht. veileder TA 3019/2013 «Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven, vedlegg 5» og oversendes Statsforvalteren innen 1 august 2021.

VEAS Marked AS foreslår å legge TA-3019 til grunn for grenseverdier for immisjon. Det foreslås at maksimal månedlig 99 % timefraktil settes til 2 ouE/m^3 for nærmeste berørte industrilokalitet (Mona Betong AS), og at maksimal månedlig 99 % timefraktil settes til 1 ouE/m^3 for nærmeste berørte nabo som kan defineres som sårbare resipient (bolig, barnehage, helseforetak e.l.). Maksimal månedlig 99 % timefraktil på 1 ouE/m^3 er en grenseverdi som betyr at 50 % av befolkningen vil være i stand til å detektere lukten i en prosent av timene i løpet av en måned. Grenseverdi for immisjon vil kunne verifiseres ved hjelp av målinger og spredningsmodellering som inkluderes i luktrisikovurdering. Det kan utarbeides spredningsberegninger med «dummy-utslippsfaktorer» allerede nå for å gjøre en sensitivitetanalyse av immisjon av lukt i forhold til resipienter. Dette kan brukes til å sette utslippsgrenser for identifiserte utslippskilder ved det planlagte anlegget.

VEAS Marked AS vil kun lagre biorest og slam som har meget lav risiko for avrenning til grunn. Biomassene vil også lagres i tett lagerhall som skjermer mot eksponering fra nedbør, samt at gulv/grunn i lagerhallen vil bygges slik at flomvann ikke vil trenge inn i bygget. Grunnforholdene vil ivaretas i forbindelse med byggesøknad.

VEAS Marked AS bekrefter at regulær og planlagt aktivitet ved anlegget ikke forekommer på helligdager som reguleres i Lov om helligdager og helligdagsfred – LOV-1995-02-24-12. Aktiviteter på mellomlageret skjer som følge av et beredskapsbehov hos biorest og/eller slamleverandør, og VEAS Marked AS har derfor et behov for at det kan gjennomføres begrenset aktivitet ved anlegget på helligdager.

VEAS Marked AS foreslår at Statsforvalteren stiller krav til at aktivitet ved anlegget utover regulær åpningstid skal registreres og behandles i bedriftens avvikssystem. Det informeres videre at VEAS Marked AS har som mål at virksomheten ikke skal medføre økt støybelastning til nærområdet. Aktiviteten ved anlegget vil ikke bidra til økt trafikkbelastning i området, da den er stor i dag i forbindelse med nærliggende handelsområde, industriaktivitet og E18 som nærmeste nabo. VEAS Marked AS forslår at Statsforvalteren krever at det utføres støyanalyse iht. Veiledning for måling av støy fra industri, TA-590, Miljødirektoratet, 1984, innen 1 år etter oppstart.

Viken Fylkeskommune støtter seg til kommunens vurdering at tiltakene ikke er i strid med gjeldene reguleringsplan. Dersom det er avvik, ber fylkeskommunen om at dispensasjonssøknad sendes etter plan- og bygningsloven. Fylkeskommunen påpeker videre at det ikke er kjente automatisk fredete kulturminner som har behov for særlig vern i planområdet. Fylkeskommunen ber likevel om at følgende tekst blir tatt inn i reguleringsplanens fellesbestemmelser: «*Dersom det under anleggsarbeider treffes på automatisk fredete kulturminner, eksempelvis i form av helleristninger, brent leire, keramikk, flint, groper med trekull og/eller brent stein etc., skal arbeidet øyeblikkelig stanses og Viken fylkeskommune varsles, jf. Lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50, (kulturminneloven) § 8*».

VEAS Marked AS tar høringsinnspill fra Viken fylkeskommune til etterretning.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) påpeker at anlegget ligger delvis innenfor et aktsomhetsområde for flom. Det er viktig at anlegget, og materiale som skal lagres og behandles, ikke utsettes for oversvømmelse. Det kan føre til forurensning og skade for allmenne og private interesser i vassdrag og grunnvann. Med allmenne interesser menes blant annet biologisk mangfold. NVE påpeker at det er usikkert om vannløpet i området har årssikker vannføring, og om det kan defineres som et vassdrag. Vannressursloven har flere alminnelige regler om vassdrag og grunnvann. NVE viser spesielt til aktsomhetsplikten i vannressursloven §§ 5 (vassdrag) og 43a (grunnvann). Etter NVEs vurdering vil Statsforvalterens behandling etter forurensningsloven tilstrekkelig ivareta allmenne og private interesser.

Det påpekes også av NVE at anlegget ligger i et område med mulighet for marin leire, og i et aktsomhetsområde for kvikkleireskred. NVE forutsetter at områdestabilitet er tilstrekkelig ivaretatt i den gjeldene reguleringsplanen, og at geoteknisk prosjektering belegges med ansvar i byggesak iht. byggesaksforskriften SAK10.

VEAS Marked AS er informert om at lagerbygget ligger innenfor aktsomhetsområde for flom, og vil sikre at både plassering og høyde på gulv hensyntar denne risikoen. Lagerbygget vil skjerme biorest og slam til kompostering mot eksponering for nedbør. Det skal utarbeides overvannsplan iht. overvannsveileder og VA-normer for Indre Østfold kommune, i samsvar med plan- og bygningsloven §§ 4-2, 4-3, 27-2 og 28-1. Overvannet skal tas hånd om på egen tomt og baseres på tre-trinnsstrategien som primært skal løses uten påslipp til kommunalt nett. Planen skal også inkludere vurderinger av flom og utarbeidelse av eventuelle flomveier ved 200 års flomhendelser.

VEAS Marked AS har utført grunnundersøkelser på området, hvor det er påvist et område ved prøvepunkt 12 (vedlegg 4 i søknaden) med kvikkleire om lag 6 meter ned i grunnen. Geoteknisk

prosjektering vil ivareta dette i forbindelse med byggesøknad. I tillegg til geotekniske undersøkelser ble det i mai 2021 utført prøvetakinger for kartlegging av eksisterende masser med hensyn til eventuell fare for kvikkleireskred. Prøvene er sendt til laboratoriet og det skal eventuelt utarbeides tiltaksplan.

Statsforvalterens vurdering

Generelt

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkårene etter § 16, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Disse rettsprinsippene omfatter vurdering i forhold til kunnskapsgrunnlaget, «føre-var-prinsippet», samlet belastning, miljøforsvarlige teknikker og at kostnader bæres av tiltakshaver.

Det er virkningene av den omsøkte virksomheten på det aktuelle stedet som er vurdert. Dersom virksomheten senere ønsker å flytte virksomheten må det derfor søkes på nytt for den nye lokaliseringen.

Lovgrunnlag og myndighet

Aktuell virksomhet krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11, jf. § 29 første ledd.

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet, jf. rundskriv T-3/12.

Vurdering av forurensningspotensialet fra anlegget

Utslipp til luft

Det vil normalt være lite utslipp av gass ved mellomlagring av biorest og slam, men det kan oppstå små mengder ammoniakk, hydrogensulfid og merkaptangasser når slam tørker under lagring. Behov for mellomlagring av slam er størst på høst og vinter når det er høy luftfuktighet og lave temperaturer. Det er derfor forventet at utslipp av ammoniakk ved lagring av slam og kompost er liten. Det vil også være lav bakteriell aktivitet på høsten og vinteren. Det er derfor forventet lav produksjon av hydrogensulfid og merkaptangasser (tioler). Prosessluft fra anlegget skal ozonbehandles og gjennom ventilasjonssystemet før utslipp, slik at det kan forventes lave utslipp av disse gassene til ytre miljø.

Ventilasjonsvifter skal ha kapasitet til å skifte ut 2000 til 18 000 m³ luft som tilsvarer innendørs luftvolum av tom lagerbygning. VEAS Marked AS legger opp til at prosessluft skal ozonbehandles og ledes til ventilasjonssystemet før utslipp til ytre miljø.

Lukt

Lukt kan oppstå under transport og lagring av biorest, kompost og slam. Statsforvalteren ser det som viktig at virksomheten iverksetter tiltak for å redusere utslipp av lukt til ytre miljø. VEAS Marked AS foreslår i kommentarer til høringsinnspill å legge TA-3019 til grunn for grenseverdier for

immisjon. Det foreslås at maksimal månedlig 99 % timefraktil settes til 2 ouE/m³ for nærmeste berørte industrilokalitet (Mona Betong AS), og at maksimal månedlig 99 % timefraktil settes til 1 ouE/m³ for nærmeste berørte nabo (bolig, barnehage, helseforetak e.l.). Maksimal månedlig 99 % timefraktil på 1 ouE/m³ er en grenseverdi som betyr at 50 % av befolkningen vil være i stand til å detektere lukten i en prosent av timene i løpet av en måned. Grenseverdi for immisjon vil kunne verifiseres ved hjelp av målinger og spredningsmodellering som inkluderes i luktrisikovurdering. Statsforvalteren vurderer at dette er akseptable grenseverdier sett i sammenheng med den planlagte aktiviteten på anlegget. Statsforvalteren ser det også som viktig at virksomheten etablerer gode rutiner for å sikre at grenseverdier knyttet til utslipp av lukt overholdes. Virksomheten skal kunne dokumentere at grenseverdier i forbindelse med lukt overholdes.

I tillegg stiller Statsforvalteren følgende krav for å sikre at det ikke skal oppstå luktulemper:

- Transport av biorest og slam til og fra anlegget skal skje i containere med overdekke for å minimere luktulempe til ytre miljø.
- Prosessluft skal ozonbehandles før den ledes til ytre miljø for å redusere risiko for økt luktbelastning for nærliggende virksomheter og bebyggelse.
- For å redusere risiko for dannelse av luktstoffer og økt utslipp til ytre miljø, skal slam som medfører økt risiko og/eller medfører forhøyet luktkonsentrasjon i lagerhall, tildekkes med bark og/eller sikterest fra kompostering av park- og hageavfall.
- Foldeporterne for entring av bygg skal tilfredsstille lufttetthetsklasse 4, luftlekkasje 1,8 m³/m² h iht. EN12426.
- Luktmålinger med luktrisikokartlegging skal oversendes Statsforvalteren innen 1 år fra oppstart drift.

Støy

I forbindelse med drift av anlegget vil det være flere kilder til utslipp av støy, som for eksempel fra ventilasjonsvifter (80 dB ved 1 meters avstand) og anleggstrafikk i forbindelse med lossing/lasting, samt i forbindelse med transport av slam til og fra anlegget. Det er forventet 3-5 leveranser pr dag i perioder hvor slam kjøres til anlegget. I perioder hvor ferdigslam og kompost kjøres fra anlegget, er det forventet inntil 10 transporter pr. dag. Det er ikke forventet transportaktivitet i forbindelse med helg og helligdager utover anleggets åpningstider som vil være:

- Mandag til fredag kl. 07.00-19.00.
- Lørdag kl. 08.00-15.00.
- Søndag og helligdager kl. 12.00-17.00 (kun i forbindelse med beredskapshensyn).

Leveranser på søndager og helligdager vil kun skje i perioder med mer enn 2 sammenhengende helligdager, primært i forbindelse med avvikling av høytidene påske og jul. Anleggstrafikk i forbindelse med lasting og lossing av slam vil foregå inne i lagerhallen.

Det forventes ikke støyulempe for nærliggende virksomheter eller bebyggelse som skyldes aktivitet ved anlegget. Lagerhall er plassert i et område med støyende industriell virksomhet og stor transportaktivitet (grustak/betong) og lagerhallen er plassert i umiddelbar nærhet til E18. Det er om lag 1 km til nærmeste handelsområde og hotell.

På bakgrunn av anleggets aktivitet og beliggenhet i forbindelse med resipienter, setter Statsforvalteren grenseverdier for utslipp av støy i henhold til grensene for øvrig industri i *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442/2021). Ettersom det er ca. 1 km til nærmeste nabo stiller ikke Statsforvalteren krav om at det skal gjennomføres regelmessige

støymålinger ved nærmeste nabo. Virksomheten skal likevel gjennomføre målinger av utslipp av støy for å kunne dokumentere at grenseverdiene for utslipp av støy ikke overskrides.

Utslipp til vann og grunn

Det opplyses i søknaden at det ferdige anlegget ikke vil ha prosesser som medfører utslipp til vann eller grunn. Kilder til vann fra anlegget vil være svartvann og gråvann fra dagrigg, samt overvann fra tak fra lagerbygg og dagrigg. Svartvann og gråvann vil ledes til lukket septiktank som tømmes med septikbil. Overvann fra lagerbygning og dagrigg vil bli ledet til dreneringsgrøfter. Øvrig overvann vil infiltreres i grunnen.

Konsekvenser for naturmiljøet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Statsforvalteren vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og konsekvenser på miljøet. I og med at naturmangfold i liten grad berøres av tiltaket legger Statsforvalteren til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter de andre miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 9–12.

Vurdering etter vannforskriften

Planlagt lagerbygning er planlagt plassert nordøst for grunnvannsføremkomsten Monaryggen (002-169-G). Det foreligger ingen data på tilstanden til grunnvannsføremkomsten i vannforvaltningsdatabasen Vann-Nett. Det er ellers ingen kjente vannføremkomster ved anleggets plassering.

Ettersom det ikke forekommer noen vannføremkomster i direkte tilknytning til anlegget, vil det ikke foreligge en vesentlig risiko for forringelse av vannføremkomster.

I henhold til § 12 i vannforskriften kan ny aktivitet eller nye inngrep i en vannføremkomst gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i § 4 - § 6 ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes; nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannføremkomst eller endret nivå i en grunnvannsføremkomst, eller ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannføremkomst fra svært god tilstand til god tilstand.

Ettersom det ikke skal skje utslipp til vann, er Statsforvalteren av den oppfatning at vannforskriften § 12 ikke kommer til anvendelse.

Samfunnsmessige hensyn

Avløpsslam er den faste fraksjonen som er igjen etter rensing av avløpsslam. Slam består av en stor andel organisk materiale, og er rik på næringsstoffer. Dette gjør at slam er godt egnet som både gjødsel- og jordforbedringsprodukt. Det å kompostere og bruke slammet på dyrket mark er en viktig del av sirkulærøkonomien. I Norge er det utfordringer med å håndtere stadig økende slammengder på en miljøvennlig og trygg måte.

Det planlagte anlegget er omfattet av detaljregulering for Henningsmoen Næringsområde (Plan id 012220140003). I henhold til planbestemmelsene skal det tilrettelegges for virksomheter som ikke kan plasseres på andre næringsarealer i kommunen på grunn av virksomhetens art med tanke på

støv, støy og lukt. Det tilrettelegges for virksomheter knyttet til energiproduksjon basert på fornybar energi, industriproduksjon og virksomheter knyttet til lokal råstoffutnyttelse.

I e-post av 21. januar 2021 bekrefter Indre Østfold kommune at anlegget er innenfor dagens reguleringsbestemmelser. I høringsinnspill fra Indre Østfold kommune stiller både samfunnsutvalget og kommunestyret seg positive til etablering av anlegg for mellomlagring av slam.

Konklusjon

Vi har vurdert søknaden og lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Statsforvalteren gir på bakgrunn av dette tillatelse til mellomlagring og kompostering av biorest av avløpsslam ved Henningsmoen Næringsområde (gbnr. 15/9) i Indre Østfold kommune. Det forutsettes at virksomheten drives i samsvar med vilkårene som følger av tillatelsen og forurensningsregelverket for øvrig.

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir VEAS Marked AS tillatelse til mellomlagring og kompostering av biorest av avløpsslam ved Henningsmoen Næringsområde (gbnr. 15/9) i Indre Østfold kommune.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 jf. § 29 første ledd. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16 i samme lov.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr datert 10. mai 2021. Vi varslet sats 5-4 som i 2021 utgjorde kr. 67 600,- til kr. 101 500,- for behandling av søknaden.

Statsforvalteren vedtar at forurensningsforskriftens § 39-4 sats 5 kommer til anvendelse i denne saken. VEAS Marked AS skal betale kr. 67 600,- for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken, samt endelig ferdigstilling av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Andreas Røed
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Espen Govasmark

Tillatelse etter forurensningsloven til mellomlagring av avløpsslam på Henningsmoen Næringsområde for VEAS Marked AS

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16, og i medhold av forurensningsloven § 29 første ledd.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen.

Hvis virksomheten ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må virksomheten i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal virksomheten sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Informasjon om virksomheten:

Virksomhet: VEAS Marked AS
Virksomhetens adresse: Bjerkåsholmen 125, 3470 Slemmestad
Org. Nummer: 920868231
Anleggets beliggenhet: Henningsmoen Næringsområde (gbnr. 15/9) Indre Østfold kommune
NACE-kode og bransje: 35.210 - Produksjon av gass

Tillatelsesnummer: 2021.0529.T		
Tillatelse første gang gitt: 17.06.2021	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
Andreas Røed rådgiver		Hilde Sundt Skålevåg seksjonssjef

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	saksbeh. og saksnr.	Beskrivelse av endring

Innhold

1	Tillatelsens ramme	4
1.1	Tillatelsen omfatter	4
2	Generelle vilkår	5
2.1	Utslippsbegrensninger.....	5
2.2	Plikt til å overholde grenseverdier	5
2.3	Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	5
2.4	Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt.....	5
2.5	Plikt til forebyggende vedlikehold	5
2.6	Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare	5
2.7	Internkontroll	6
3	Utslipp til vann	6
4	Utslipp til luft.....	6
4.1	Lukt.....	6
4.1.1	Luktrisikovurdering	7
4.1.2	Forebyggende tiltak og driftsplan	7
4.2	Støy.....	7
5	Nærmiljøtiltak	8
5.1	Forsøpling.....	8
5.2	Oppfølging av nærmiljøulemper	8
6	Grunnforurensning og forurensede sedimenter	8
7	Kjemikalier	9
8	Energi	9
8.1	Utnyttelse av overskuddsenergi	9
9	Egenprodusert avfall	9
9.1	Generelle krav.....	9
10	Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten	10
10.1	Utslippskontroll	10
10.2	Kvalitetssikring av målingene	10
10.3	Program for utslippskontroll	11
10.4	Rapportering til forurensningsmyndigheten	11
11	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning.....	11
11.1	Miljørisikoanalyse.....	11
11.2	Forebyggende tiltak	12

11.3	Beredskap	12
11.4	Varsling av akutt forurensning	12
12	Eierskifte, omdanning m.v.....	12
13	Nedleggelse.....	12
14	Tilsyn	13
Vedlegg 1 - Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.....		14

1 Tillatelsens ramme

1.1 Tillatelsen omfatter

Tillatelsen gjelder drift av anlegg for mellomlagring og kompostering av biorest av avløpslam ved Henningsmoen Næringsområde (gbnr. 15/9) i Indre Østfold kommune.

Det gis tillatelse til mottak av inntil 10 000 tonn biorest og slam med et tørrstoffinnhold på over 25 %. I tillegg gis det tillatelse til å etablere en lukket kompostreaktor for slam som ved mottak ikke er tilstrekkelig hygienisert og som derfor krever videre behandling før det kan kjøres ut til sluttbruker. Mengdebegrensningen for mottak av ikke-tilstrekkelig hygienisert slam (avvannet råslam) settes til 5 600 tonn slam/år.

Det tillates å motta 3 typer slam ved anlegget:

- Ferdig hygienisert og stabilisert kalkkondisjonert slam for mellomlagring.
- Ferdig hygienisert og stabilisert slam for mellomlagring.
- Slam som ikke oppfyller kravene til hygienisering iht. kravene i Gjødselforskriften for kompostering og deretter mellomlagring (kun ved behov).

Uhygienisert slam skal ikke blandes med hygienisert slam.

Biorest av avløpslam skal lagres innendørs i lagerhall med tett dekke. Materiale for overdekking (bark og/eller sikterest fra kompostering av park- og hageavfall) kan ved behov lagres utendørs.

Virksomheten skal følge driftstidene som omsøkt:

- Mandag til fredag kl. 07.00-19.00.
- Lørdag kl. 08.00-15.00.
- Søndag og helligdager kl. 12.00-17.00 (kun i forbindelse med beredskapshensyn).

Ikke-støyende vedlikeholdsarbeid er tillatt utenom driftstid. Ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er ikke omfattet av driftstidsbestemmelsene.

Arealer som anvendes til virksomhet etter denne tillatelsen skal være inngjerdet eller på annen måte adgangsbegrenset slik at uvedkommende ikke kan komme inn på området utenom åpningstidene eller når ingen ansatte er tilstede.

Alle bygninger, gjerder og lignende skal utformes etter gjeldende lovverk og reguleringsbestemmelser, og eventuelt andre planbestemmelser.

Mellomlagring og kompostering av biorest av avløpslam ved Henningsmoen Næringsområde er kun en midlertidig løsning. Tillatelsen er derfor bare gyldig ut 2024 eller til Kompostverket er etablert og i drift.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårene.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstille prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensende utslipp og annen negativ innvirkning på miljøet (BAT-prinsippet), jf. punkt 2.3.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr der det er mulig å oppnå utslippsreduksjoner av betydning, skal virksomheten gi melding til forurensningsmyndigheten om dette i god tid før det tas beslutning om valg av utstyr.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.6 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter virksomheten så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Virksomheten skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare.

2.7 Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Virksomheten plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3 Utslipp til vann

Anlegget skal ikke ha prosesser som medfører utslipp til overflatevann eller grunnvann. Svartvann og gråvann skal ledes til lukket septiktank som tømmes med septikbil. Rent overvann fra lagerbygning og dagrigg vil bli ledet til dreneringsgrøfter. Øvrig overvann skal infiltreres i grunnen.

Det tillates ikke påslipp til kommunalt nett.

4 Utslipp til luft

Det vil normalt være lite utslipp av gass ved mellomlagring av biorest og slam, men det kan oppstå små mengder ammoniakk, hydrogensulfid og merkaptangasser i prosessluft når slam tørker under lagring. Prosessluft skal ozonbehandles og ledes til i ventilasjonssystemet før utslipp til ytre miljø.

Ventilasjonsvifter skal ha kapasitet til å skifte ut 2000 til 18 000 m³ luft som tilsvarer innendørs luftvolum av tom lagerbygning.

4.1 Lukt

Følgende grenseverdier settes for utslipp av lukt:

- Maksimal månedlig 99 % timefraktil settes til 2 ouE/m³ for nærmeste berørte industrilokalitet.
- Maksimal månedlig 99 % timefraktil settes til 1 ouE/m³ for nærmeste berørte nabo (bolig, barnehage, helseforetak e.l.).

---

¹ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

I tillegg stiller Statsforvalteren følgende krav for å sikre at det ikke skal oppstå luktulemper:

- Konteiner for transport av biorest og slam til og fra anlegget skal skje i containere med overdekke.
- Prosessluft skal ozonbehandles før den ledes til ytre miljø.
- Slam som medfører økt risiko og/eller medfører forhøyet luktkonsentrasjon i lagerhall, skal tildekkes med bark og/eller sikterest fra kompostering av park- og hageavfall.
- Foldeporterne for entring av bygg skal tilfredsstille lufttethetsklasse 4, luftlekkasje 1,8 m³/m² h iht. EN12426.
- Luktmålinger med luktrisikokartlegging skal oversendes Statsforvalteren innen 1 år fra oppstart drift.
- Virksomheten skal informere forurensningsmyndigheten og naboer når det planlegges aktivitet som midlertidig kan medføre økt luktbelastning. Det samme gjelder dersom svikt i utstyr eller lignende kan medføre økte luktplager.

4.1.1 Luktrisikovurdering

Det skal gjennomføres en luktrisikovurdering i tråd med anbefalingene i vedlegg 3 i *Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal luktrisikovurderingen oppdateres.

4.1.2 Forebyggende tiltak og driftsplan

På bakgrunn av luktrisikovurderingen skal virksomheten iverksette luktrisikoreduserende tiltak. Virksomheten skal ha en driftsplan som sikrer at luktulemper ved virksomheten begrenses.

Virksomheten skal daglig føre en driftslogg, slik at det kan dokumenteres at driftsplanen er fulgt.

Virksomheten skal ha et system for registrering av innkommende luktklager som skal knyttes til sted og tid. Det skal gjøres en vurdering av klagen opp mot driftsplanen og andre relevante forhold, og eventuelle gjennomførte tiltak skal beskrives. Denne informasjonen skal gjøres tilgjengelig for naboene og skal være tilgjengelig for forurensningsmyndighet ved forespørsel.

4.2 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtrykknivå ved mest støyutsatte fasade:

Mandag-fredag (kl. 07-19)	Mandag-fredag (kl. 19-23)	Natt (kl. 23-07)	Lørdager, søndager og helligdager (kl. 07-23)
55 L _{den}	50 L _{den}	45 L _{night} 60 L _{AFmax}	Lør: 50 L _{den} Søn: 45 L _{den} Helligdag: 45 L _{den}

* L_{den} , L_{night} , L_{AFmax} er nærmere beskrevet i *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442/2021).

Impulslyd er kortvarige, støtvide lydtrykk med varighet på under 1 sekund og der lyden er av typen «highly impulsive sound» som definert i Miljødirektoratets *Veileder til retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging*. Dersom impulslyd forekommer mer enn 10 hendelser per time, er grenseverdien for støy satt til 5 dBA lavere enn de grenseverdier som er angitt i tabellen over.

Støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra virksomhetens ordinære virksomhet. Ikke-støyende vedlikeholdsarbeid er tillatt utenom driftstid. Ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er ikke omfattet av driftstidsbestemmelsene.

Støygrensene gjelder all støy fra virksomhetens virksomhet, inkludert lossing/lasting.

Virksomheten skal etablere et måleprogram for utslipp av støy for å kunne dokumentere at grenseverdiene i tabellen over overholdes.

5 Nærmiljøtiltak

5.1 Forsøpling

Nærmiljøet rundt anlegget skal ikke forsøples. Anlegget skal utformes med tanke på å hindre flygeavfall. Opprydding av skjemmende avfall på og nær anleggsområdet skal skje fortløpende.

5.2 Oppfølging av nærmiljøulempene

Virksomheten skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av virksomheten reduseres til et minimum. Dette forutsetter blant annet at virksomheten foretar en systematisk oppfølging av klager på nærmiljøulempene, som for eksempel forsøpling, støy, støy, lukt mv. Systematisk oppfølging av klager innebærer blant annet at virksomheten vurderer hensiktsmessigheten ved egne driftsrutiner og behov for eventuelle endringer, samt behov for akutte tiltak.

6 Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn som kan medføre skader eller ulemper for miljøet. Virksomheten plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn.

Virksomheten skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på virksomhetsområdet, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2², eventuelt tillatelse etter forurensningsloven.

7 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal virksomheten dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikaliens helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.7 om internkontroll.

Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter virksomheten å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.³

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁴ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

8 Energi

8.1 Utnyttelse av overskuddsenergi

Virksomheten skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Virksomheten skal også gjennom tiltak på eget virksomhetsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

---

² Jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

³ jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt

⁴ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30.05.2008 nr. 516

9 Egenprodusert avfall

9.1 Generelle krav

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten.

Innholdet av skadelige stoffer i avfallet skal begrenses mest mulig. Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder gjenvinning, skjer i overensstemmelse med regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven.⁵

Farlig avfall kan ikke fortynnes med den virkning at det blir regnet som ordinært avfall. Ulike typer farlig avfall kan ikke sammenblandes hvis dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med annet avfall, med mindre det letter den videre behandlingen av det farlige avfallet og dette gir en miljømessig minst like god løsning.

10 Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten

10.1 Utslippskontroll

Virksomheten plikter systematisk å kartlegge utslipp til luft,. Dette gjelder både diffuse utslipp og punktutslipp. Virksomheten skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av programmet for utslippskontroll.

Virksomheten skal kontrollere og dokumentere utslippene til luft (lukt og støy) ved å gjennomføre målinger. Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal omfatte utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i tillatelsen.

Virksomheten skal vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinnene i målingene og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå. For alle målinger skal det være en prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver.

10.2 Kvalitetssikring av målingene

Virksomheten er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Virksomheten kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Virksomheten må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for industrivirksomhetens faktiske utslipp.

---

⁵ Se blant annet avfallsforskriften av 1.6.2004 nr 930 og kapittel 18 i forurensningsforskriften av 1.6.2004 nr 931.

- bruke akkrediterte laboratorier. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten dersom slik tjenesteyter finnes.
- jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og -frekvenser gir representative prøver.

10.3 Program for utslippskontroll

Virksomheten skal ha et program for utslippskontroll (måleprogram) som inngår i virksomhetens dokumenterte internkontroll.

Måleprogrammet skal inneholde:

- en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til luft (lukt og støy).
- en beskrivelse av de forskjellige trinnene i målingene.
- en beskrivelse av måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering.
- en begrunnelse for valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens).
- en beskrivelse av valgte metoder/standarder for analyse.
- en redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir.

Måleprogrammet skal holdes oppdatert.

10.4 Rapportering til forurensningsmyndigheten

Virksomheten skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år via www.altinn.no. Miljødata omfatter blant annet mengden slam mottatt ved anlegget og resultater fra utslippskontroll. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til virksomhetenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

Virksomheten skal sammen med den årlige egenkontrollrapporteringen sende forurensningsmyndigheten en rapport om antall luktklager og antall lukthendelser ved virksomheten det siste året. Det skal redegjøres for årsaken til de enkelte lukthendelsene og/eller luktklagene, og eventuelle tiltak som er gjennomført for å begrense eller stanse utslippet.

11 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

11.1 Miljørisikoanalyse

Virksomheten skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av virksomhet, i tråd med internkontrollforskriften jf. 2.7. Virksomheten skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal også kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal i tillegg omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor.

Risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom etc og fremtidige klimaendringer. Fare for utslipp til ytre miljø ved brann på anlegget, inkludert utslipp av slukkevann, skal inkluderes i miljørisikoanalysen.

Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

11.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal virksomheten, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere miljørisikoen. Dette gjelder både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

11.3 Beredskap

Virksomheten skal på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang per år.

11.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁶. Virksomheten skal også så snart som mulig underrette forurensningsmyndigheten i slike tilfeller, (sfovpst@statsforvalteren.no).

12 Eierskifte, omdanning m.v.

Hvis virksomheten overdras til ny eier, skal melding sendes forurensningsmyndigheten så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

13 Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren i rimelig tid på forhånd gi melding til forurensningsmyndigheten, samt gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger.

Forurensningsmyndigheten kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Forurensningsmyndigheten kan pålegge eieren eller brukeren å stille ytterligere

---

⁶ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar. Sikkerhet/garanti som allerede er stilt iht. tillatelsen løper videre inntil forurensningsmyndigheten etter søknad fra det driftsansvarlige selskapet eller eier godkjenner reduksjon og/eller bortfall av slik sikkerhet.

Ved nedleggelse eller stans skal virksomheten sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift⁷. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til forurensningsmyndigheten innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen. En tiltaksplan som viser hvilke tiltak som er nødvendige for å sikre dette, samt en fremdriftsplan for arbeidet, skal sendes Statsforvalteren senest 3 måneder før nedleggelse.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til forurensningsmyndigheten i god tid før start er planlagt.

14 Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anlegget til enhver tid.

---

⁷ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

Vedlegg 1 – Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i punkt 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktaborbromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklorbenzen	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP

2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol
---------------------------	-----------

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
--	-----

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A	BPA
-------------------	-----

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350